

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 5. Vtrum ipsi excommunicati semper teneantur vitare alios.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Vale; Tertio: Per *vale*; prohibetur omnis salutatio, verbis, vel litteris, vel etiam externo gestu; vt aperire caput, assurgere animo salutandi: licet tamen resalutare, quia est debiti solutio, quam etiam inimico prestare debemus.

Communi-
no. Quarto: Per *Communiō*, prohibetur omnis contractus & societas in negotijs. Possumus tamen agere cum famulo excommunicato alterius, si gerat negotia Domini sui; non autem, si sua negotia gerat. Contractus tamen cum excommunicato sunt validi, potestque cogi ad soluendum; quamuis ipse alterum cogere non possit, cum non possit esse actor.

Mensa, Quinto: Per *Mensam*, prohibemur manducare in eadem mensa. In hospitio tamen publico possum vt eadem mensa, modo non simul: item eodem cubiculo, non tamen lecto.

DVBIVM IV.

Quibus casibus predicti excommunicati non sint vitandi.

37 **R**espondeo: In hisce: *Vtile, lex, humile, res ignorata, necesse.*

Vtile, Primo: Per *Vtile*, intelligitur tum ipsius excommunicati, nempe vt conuertatur; tum alterius, vt si petam ab eo consilium, quando non possum commodè ab alio; si petam debitum; si audiam prælectiones, si illi prælectionem faciam, hoc enim vtrumque licitum esse docent Doctores Salmanticensis & Complutenses, vt testatur Henriquez cap. 22. de Excommunicatione.

Lex, Secundo: Per *Lex*, intelligitur vinculum matrimonij, quo coniuges ad mutuam communionem obligantur, maximè in petitione & redditione debiti. In ceteris vxor cum viro excommunicato potest communicare, etiam in diuinis, si opus sit; quia ei subiecta: vir tamen cum vxore excommunicata non potest in ceteris communicare, saltem ad longum tempus: nam, cum sit eius Superior, potest eam cogere, vt absoluat.

38 **Humile,** Tertio: Per *Humile*, intelligitur seruos & famulos, qui nempe ante excommunicationem famuli erant, posse versari cum Dominis excommunicatis, & filios cum parentibus, & Religiosos cum suis Superioribus: & è conuerso Dominos cum seruis excommunicatis, & parentes cum filiis, quidquid dicat Glossa; idque ratione vtilitatis, vel necessitatis. Tenentur tamen eos compellere ad quærendam absolutionem.

Res igno-
rata, Quarto: per *Res ignorata*, excusantur, qui ignorant alterum esse excommunicatum. Similiter qui dubitant. Pari ratione excusantur qui ignorant ius, quo statuitur excommunicatos vitari debere.

Necesse. Quinto: Per *Necesse*, intelligitur vera necessitas vel indigentia sue mea, siue Excommunicati: sic medicus potest curare excommunicatum, & tabernarius recipere hospitio.

Notandum est, ratione *Vtilitatis*, vel *Rei ignorate*, vel *Necessitatis*, licere etiam in Diuinis communicare cum excommunicato, quando sic res postulat; quod etiam recentiores non improbabiler extendunt ad *lex* & *humile*.

DVBIVM V.

Vtrum ipsi excommunicati semper teneantur vitare alios?

39 **R**espondeo: Teneri, siue publicè, siue occultè sint excommunicati: exceptis duobus

casibus, nempe si inducantur ab alijs, idque potissimum in vtilitatem eorum à quibus inducuntur; & ad vitandum scandalum, vel notabile damnum animæ, corporis, famæ, fortunarum.

Prior Pars Probatur: Quia expressè in decreto Concilij Constantiensis dicitur: *Per hæc tamen non intendimus excommunicatis vllum ius concedere, aut eos in aliquo subleuare.* Ratio est: Quia totum hoc decretum est in fauorem aliorum. Vnde peccant excommunicati, etiam occulti, si cum alijs versentur, contrahant, comedant, &c. nisi fortè ab illis sint inuitati. Vide Nauarrum num. 35. §. Nota 2.

Alter pars, & quidem Primò, Possè versari quando inuitantur: Probatur, quia alioqui non censeretur esse priuilegium vllum concessum non excommunicatis, si excommunicati non possent cum ipsis, quando inuitantur, versari: nam alij non possent illos inuitare, seu inducere. Secundò: Quòd ratione scandali & damni euitandi, possint cum alijs versari: Probatur, Nam ob hanc causam licet etiam dimidiatam facere confessionem, cuius tamen integritas iure Diuino præcipitur: ergo multò magis licebit illis versari, cum alijs. Deinde iure naturæ tenentur vitare scandalum: excommunicati autem solum iure humano tenentur aliorum consuetudine abstinere: ergo quando hæc duo iura concurrent, cedit humanum.

Quòd ad damnum attinet, Ecclesia non vult sua præcepta cum tanto rigore seruari, vt patet in alijs eius præceptis: imò id non esset humanæ fragilitati consentaneum.

DVBIVM VI.

Quale peccatum sit versari cum excommunicato; vel excommunicatum versari cum alijs.

Respondeo: In quibusdam casibus est mortiferum, in alijs est veniale.

Mortiferum est in diuinis: vt simul cum eo interesse officijs diuinis; recipere ab eo, vel ei ministrare Sacramenta. Ratio est, quia hæc communicatio censetur magni momenti, eamque directè & potissimum Ecclesia prohibet.

Si cum alio priuatim dicat Horas Canonicas, non est mortiferum, quia est materia leuis, & Cap. *Alma*, videtur loqui de officio publico.

Si tempore Officij diuini excommunicatus ingrediatur, simul vt diuinis intersit, debet eijci. Quòd si eijci non potest, & Sacerdos nondū peruenit ad Canonem, abrumpendū est sacrificium. Quòd si Canon est inceptus, continuandum est, sed alij debent egredi præter ministrū. Vide Nauarrum num. 33. Si verò ingrediatur, non vt diuinis intersit, sed vt priuatim oret, non est cessandum, nec alij debent egredi. Pari modo, si ipse in vno sacello audiat Sacrum, & ego intersim alteri Sacro in alio sacello, non censeor cum illo communicare.

Secundò: Peccat mortiferè excommunicatus denuntiatus, vel notorius Clerici percussor, si ferat sententiam, si eligat, aut beneficium conferat, quia absolute est suspensus.

Tertio: Si ita verseris cum excommunicato, vt ille foueatur in sua contumacia, peccas mortiferè.

Quarto: Si contra præceptum Iudicis verseris cum

Excommu-
nicati, etia
occulte, de-
bent vitare
alios.

Nisi ab
alijs inui-
tentur.

Vel vt da-
num cai-
tent.

40
Mortiferè
peccatur.

1. Si com-
municet in
diuinis.

Excipe
priuatam
lectionem
Horarum.

Quid agen-
dum, si ex-
communi-
catus in-
tret tem-
plum sub
diuino of-
ficio.

2. Si ferat
sententiam
&c.

3. Si foueat
in conta-
macia.